

Donant voltes (de l'esgotament com a motor de revolta)

*Give me one more revolution,
one more turn of the wheel*

Patti Smith, *Gung Ho*

Un circuit construït amb peces modulars, una elaborada construcció de tobogans de plàstic pintats de color blanc —pels quals davallen caòticament i a batzegades bales vermelles—, traça sobre l'espai negre les deu lletres que constitueixen el títol de la peça: **ESGOTAMENT**. Un enigma que s'erigeix, alhora, en motor, símptoma, causa i/o resposta a les nostres afeblides ànsies de revolta, a la incerta possibilitat del pensament utòpic en els nostres dies.

Des de la seva aparent senzillesa, la intervenció artística de **FRAU recerques visuals** presentada a l'Opera Aperta, Festival d'art i paraula de Granollers, en diàleg/confrontació amb la pintura *Mediterrani* (1983), de Josep Uclés, dispara contra els desprevinguts espectadors una ràfega d'imbricats qüestionaments, reflexions i contradiccions que atempten contra els clixés apoltronats i els mandrosos llocs comuns. Però si les revoltes que tenim al cap tradicionalment s'han resolt amb batusses i intercanvis de bales —de les que fereixen i poden matar—, **FRAU** ha armat el seu arsenal amb un altre tipus de projectil: bales de les que rodolen, d'aquelles amb què juguen els infants, bales de joguina que —activades per un joc de motors manipulats— semblen condemnades a moure's per inèrcia, reverberant en l'eixordadora fressa mecànica que les manté en moviment, despertant, amb la seva narcòtica insistència, la consciència del nostre malestar.

No us deixeu enganyar per les aparences. Darrere d'aquesta estètica de joc infantil que tenyeix aquesta intervenció artística d'un caràcter reiteratiu i lúdic —i que podria fer-nos sospitar de la seva presumpta vacuïtat— s'hi amaga un detonant de suggeridores capes de pensament i múltiples lectures que cada espectador és convidat a desplegar al seu ritme. No sense ironia, sota l'aspecte d'una peça que podria semblar ideada per ser compartida a les xarxes socials —seguint la lògica de la *shareability* i el *potential engagement*— s'hi amaga un autèntic cavall de Troia, l'objectiu real del qual és qüestionar els fossilitzats, desgastats i conservadors imaginaris que persisteixen al voltant del concepte de revolta.

L'hàbil desplaçament de l'*esgotament* cap al centre de la proposta, aquest agosarat gest de convertir un terme associat a una certa càrrega de negativitat —i tradicionalment rebutjat— en el seu autèntic protagonista, erigint —gairebé de la manera més literal possible— el seu propi nom com a altar, com a ídol, com a tòtem o com a temple, provoca un capgirament absolut de les formulacions habituals i ens arrossega a un joc infinit de possibilitats polisèmiques: un *esgotament* que pot ser físic, de recursos, de sentits possibles, d'idees o d'imaginaris, i on es barregen el pla personal, el social o el

planetari, o tots alhora, i que sembla alimentar-se a si mateix i alimentar-nos a tots nosaltres, les nostres frustracions, els nostres desitjos i les nostres esperances, i que ens serveix com a excusa per intentar aturar-nos i, alhora, com a pretext per no fer-ho. D'aquesta manera, aquest *esgotament* esdevé accelerador i fre, inspiració i epifania, destí i condemna, adoració i blasfèmia, autèntica *transvaloració de tots els valors*.

Alçament contra l'autoritat establerta, sedició amb agitació: així defineix el diccionari el terme *revolta*, provinent del llatí *revolvere*, que vol dir 'fer voltar, girar cap enrere o de nou' —com giren les bales vermelles dins el circuit que dibuixa les lletres d'ESGOTAMENT. Unes bales que semblen activar un sistema nerviós al límit del col·lapse i que només es mantenen en moviment gràcies a la força dels motors elèctrics. Val la pena remarcar que aquests motors no són peces mecàniques de precisió pensades per la seva permanència i durabilitat en el temps, sinó productes de consum que, com la resta de la peça, provenen de precàries joguines de plàstic —de sostenibilitat més que dubtosa— que reforcen el caràcter efímer de la peça i la condemnen a una ràpida degradació, com un cos sostingut artificialment, atrapat entre la inèrcia i l'agonia, a l'espera del seu inevitable defalliment. Però aquest viure infructuós, aquest giravoltar constant aparentment absurd i sense pausa, també podria evocar allò que ens manté vius: una pulsio que, malgrat l'*esgotament* i la manca d'esperança, s'obstina en seguir endavant. Una necessitat de persistir, una fe cega en la convicció que finalment i contra tot pronòstic, algun dia no gaire llunyà, un petit desajust en algun dels seus fràgils engranatges provoqui la completa fallida del sistema —i, amb ella, el nostre alliberament: la certesa que, finalment, un dia descansarem.

Ferran Dordal Lalueza, juny 2025

**opera
aperta**

Festival d'art i paraula
de Granollers

**Enigma,
utopia,
revolta**

Museu de Granollers
5 - 8 de juny de 2025

Produeix:

Col·laboren:

